

Sygnatura akt I Cupr 498/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 01-08-2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Paweł Kwiatkowski

Protokolant: Katarzyna Mulak

po rozpoznaniu w dniu 01-08-2013 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S.

przeciwko G. C.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego G. C. na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. kwotę 340,78 zł (trzysta czterdzieści złotych 78/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 16 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 19,23 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. oddala powództwo w pozostałej części.

I C upr 498/13

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 16 kwietnia 2013 r. strona powodowa (...) sp. z o.o. domagała się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego G. C. kwoty 531,31 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwany zawarł w dniu 30 stycznia 2013 r. ze stroną pozwaną umowę pożyczki kwoty 300 zł, z terminem spłaty oznaczonym na 15 lutego 2013 r. Pożyczonej kwoty wraz z odsetkami i należnymi opłatami jednak nie zwrócił.

Na kwotę dochodzoną pozwem składały się:

- należność główna wraz z oprocentowaniem w kwocie 302,47 zł,
- opłata administracyjna w kwocie 15 zł,
- składka zabezpieczenia, której powstanie jest związane z udzieleniem pożyczki w kwocie 57,53 zł,
- kwota 145 zł tytułem kosztów pism i upomnień skierowanych do pozwanego,
- skapitalizowane odsetki umowne za okres od 16 lutego 2013 r. do dnia poprzedzającego złożenie pozwu

Pozwany G. C. nie ustosunkował się do pozwu, oświadczając jedynie na rozprawie w dniu 1 sierpnia 2013 r., że nie kwestionuje żądania pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 30 stycznia 2013 r. pozwany G. C. zawarł ze stroną pozwaną (...) sp. z o.o. umowę pożyczki kwoty 300 zł. W umowie zastrzeżono oprocentowanie w wysokości 20 %, czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, termin spłaty pożyczki – 15 lutego 2012 r. W umowie zastrzeżono również karne odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, opłatę przygotowawczą za udzielenie pożyczki w kwocie 15 zł, wskazano koszt ustanowienia zabezpieczenia, którego powstanie jest związane z udzieleniem pożyczki w wysokości 57,53 zł oraz zastrzeżono na wypadek opóźnienia w zapłacie opłaty za sporządzenie i wysłanie wiadomości SMS z wezwaniem do zapłaty w wysokości 15 zł, pierwsze wezwanie pisemne w kwocie 50 zł, drugie wezwanie pisemne w kwocie 80 zł.

(dowód: umowa pożyczki z załącznikami – k. 15-18)

Do pozwanego skierowano dwa pisemne wezwania do zapłaty, ponosząc ich koszty w kwocie 5,20 zł za każdy z listów.

(dowód: wyciąg z książki nadawczej – k. 25-26)

Mając powyższe na uwadze, Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługiwało częściowo na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie okoliczności przytoczone w pozwie były zasadniczo bezsporne. Wątpliwości Sądu wzbudziła jedynie wysokość kosztów, których strona powodowa domagała się w związku z nienależytym wykonaniem umowy pożyczki przez pożyczkobiorcę oraz kosztów zabezpieczenia powstałego w związku z udzieleniem pożyczki.

Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 483 § 1 kc w przypadku nienależytego wykonania zobowiązania pieniężnego wykluczone jest zastrzeżenie kary umownej, która miałaby charakter odszkodowawczy. Funkcję odszkodowawczą pełnią bowiem w przypadku tego rodzaju zobowiązania odsetki za opóźnienie zastrzeżone na podstawie art. 481 § 1 kc (por. Marcin Lemkowski „Odsetki cywilnoprawne”, wyd. Wolter Kluwer Polska sp. z o.o., Warszawa 2007, str. 95 i n.). Wysokość odsetek jest natomiast limitowana treścią przepisu art. 359 § 2¹ kc, który wprowadza maksymalną wysokość odsetek wynikających z czynności prawnych. Wprowadzenie odsetek maksymalnych limituje przy tym również wysokość wynagrodzenia należnego pożyczkodawcy w związku z udzieleniem pożyczki.

Powyższa regulacja wyklucza zatem obciążanie pożyczkobiorcy jakimikolwiek zryczałtowanym odszkodowaniem przekraczającym kwotę odsetek maksymalnych liczonych od wymagalnego zadłużenia.

W rozpoznawanej sprawie pożyczkodawca zastrzegł maksymalne odsetki karne na wypadek niezwrócenia pożyczki w terminie. W tej sytuacji konieczna była ocena, czy koszty zgłoszone w pozwie zostały faktycznie poniesione przez pożyczkodawcę, czy też ich ustalenie miało na celu obejście zakazu z art. 483 § 1 kc i 359 § 2¹ kc. Zdaniem Sądu brak było jakichkolwiek dowodów, że koszty wskazane przez powoda miały jakiegokolwiek ekonomiczne powiązanie z kosztami rzeczywiście poniesionymi.

Odnosząc się szczegółowo do poszczególnych kwot wskazanych przez powoda wypada zauważyć, co następuje.

Koszt wysyłania sms-ów i listów poleconych został ustalony w oderwaniu od realiów ekonomicznych. Wypada zauważyć, że koszt sms-a zaczyna się od kilku groszy, przy wielu ofertach całkowicie darmowych, koszt wysłania listu poleconego wynosił 5,20 zł. Określenie kosztu tych wiadomości odpowiednio na 15, 50 i 80 zł jest w ocenie Sądu próbą osiągnięcia dodatkowego wynagrodzenia lub odszkodowania przekraczającego wysokość zastrzeżonych odsetek. Ponieważ jednak nie ulega wątpliwości, że pewne czynności związane z przygotowaniem wiadomości musiały zostać wykonane, Sąd, mając na uwadze przeciętny koszt wysłania takich wiadomości oraz czas niezbędny na ich wysłanie (było oczywiste, że pożyczkodawca posługiwał się wzorami, które dodatkowy nakład pracy związany z konkretną umową czynił minimalnym) określił, że wysokość kosztów 1 wiadomości sms i dwóch listów poleconych nie mógł przekroczyć 12 zł. Wobec powyższego klauzule, które zastrzegały wyższą wysokość opłat za wysłanie wiadomości Sąd uznał, za nieważne w rozumieniu art. 58 § 1 kc, jako zmierzające do obejścia prawa (art. 483 § 1 kc i 359 § 2¹ kc)

Ustalenie w umowie kosztu zabezpieczenia związanego z udzieleniem pożyczki Sąd uznał natomiast za niedozwolone postanowienie umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 kc. W umowie nie określono bowiem w żaden sposób, o jakie zabezpieczenie chodzi, co czyniło wątpliwym już sam fakt jego ustanowienia. Tym samym pożyczkobiorca nie był w stanie ocenić, na jakich warunkach zabezpieczenia udzielono, a także w jakim zakresie chroni go ono w przypadku braku zapłaty z przyczyn losowych. Obciążenie go kosztami zabezpieczenia, które nie zostało w żaden sposób opisane, kształtuje jego obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 302,47 zł tytułem należności głównej wraz z odsetkami kapitałowymi, kwotę 11,31 zł tytułem odsetek za opóźnienie w zapłacie, kwotę 15 zł tytułem opłaty przygotowawczej za udzielenie pożyczki oraz kwotę 12 zł tytułem kosztów wysłania 1 wiadomości sms i dwóch listów poleconych jak w pkt I wyroku, oddalając dalej idące powództwo, jak w pkt II wyroku.

O odsetkach od kwoty zasądzonej orzeczono na podstawie art. 481 kc i 482 kc.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 kpc, zasądzając na rzecz powoda 64,13% poniesionych przez niego kosztów procesu w kwocie 30 zł.